

Başmuharrir
YUNUS NADIİdarehanesi : Düyünümümüye
karşısında dairei mahsusaTelgraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246Telefon : Başmuharrir : 2366
Tahrir müdürü : 2336
İdare müdürü : 2365, Kitap kısmı : 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR. SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAITI

MÜDDET:	Türkiye için	Hariç için
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

M. Karahan Ankara'da Fevkalâde Hararetle Karşılandı

Türk - Rus dostluğunun mahiyeti

Tarihin cereyanından doğan bu dostluğun, tarihi bir manası, hususile tarihî bir vazifesi vardır!

BU ALELÂDE DOSTLUKTAN DAHA BAŞKA, DAHA YÜKSEK BİR ŞEYDİR

M. Karahan'ın Ziyareti münasebetile...

Rusya şuraları Hariciye komiseri Karahan yoldaş evvelki gündenberi memleketimizin misafiri bulunuyor. Bu ziyaret iki komşu ve dost memleket ve millet arasındaki samimi hissiyatın tezahürüne yeni ve mes'ut bir vesile teşkil etmiştir. Üç sene evvel Hariciye Vekilimiz Tefik Rüştü Bey Odesa'da Hariciye komiseri Mösyo Çiçerin'i ziyaret ettiği zaman dahi aynı samimi tezahürata şahit olmuşuk. Menbaini yakın tarihte bulan Türk - Rus dostluğu zamanların yeni ve yüksek bir anlayışına istinat eden inkılâp fikirleri ve cereyanları arasında vücut bulmuştur. Öyle ki bu dostluk başlı başına bir inkılâp sayılabilir.

Her günün ufak tefek vak'aları içinde ağı tatlı münakaşalar görülmek kabilirdi. Fakat iki komşu ve dost memleketi günlük hadiselerin üstünde bir büyüklükle yanyana getiren her fırsat onların münasebetlerindeki samimiyet ve kuvveti göze başka hiç bir şey göstermeyecek kadar yükseltir ve parlattır. İşte Karahan'ın komşu ve dost Rusya namına memleketimize vaki resmi ziyareti dahi bu güzel ve müstesna fırsatlardan birini teşkil etmektedir.

Şuralar Rusya'sının bütün dünya ile münasebatında henüz tabii bir cereyan teessüs edememiş olduğu malumdur. Her inkılâba mukadder olan aksülamel teşir ve neticelerinden Rus şuraları dahi azade kalmış değildir. Mukaddes ittifaqlarla Fransız inkılâbını boğmağa uzun müddet çalışmış olan aksülamel yeni Rusya'yı dahi ta kalbigâhında urmak için her taraftan muhasaraya çok haris bir tehaliğe göstermiştir. Denlik, kolçak, Vangel cephelelerinin arkasında bütün galip Avrupa vardı. Yeni Rusya aleyhine yazılmış olan yalan, iftira ve leat dolu kitapların hepsi bir araya getirilse şüphesiz ortaya beş on tane kocaman kütüphane çıkardı.

Bütün bu badirelerde yeni inkılâp Rusya'sına çok samimi bir teveccüle bakan bir tek memleket vardı ki o da biz idik, Türkiye idi. Daha istiklâl cidalimze başlamamış olduğumuz zamanlarda dahi inkılâpçı Rusya'nın kendini müdafaa yolundaki ulvi hareketlerini hayretle, gıpte ile ve en candan muvafakiyet temennileri ile takip ediyorduk. Dünyanın umumi harpten göya galip çıkmış devletleri kaba ve bayağı bir tahakküm davası ile bütün dünyanın başına belâ olmak ve omuzlarında ise boza pişirmek sevdasına düşmüşlerdi. Bu manasız ceberute düşman idik. Her milletin kendi yurtlarında hayat hakkına malik olduğuna inanıyorduk. Bu cidalde emperyalizmin haksız olduğu kadar âciz kalması ve âciz bırakılması en yürekten dileğimizi teşkil ediyordu. Kaba, çirkin ve mütehakkim kuvveti loğ üstüne oturmali, inkılâpçı Rusya galip ve muaffer çıkmalı idi.

Bizzat kendimiz tahtların ve tacların yüzüne tükürerek milli bir devlet kurmağa ve milli varlığı korumağa gittiğimiz zaman bütün dünya içinde ilk olarak Rusya'dan bravo sesleri işittik ve alabildiğine memnun dost yüzleri gördük. Dünya içinde yanyana durmuş iki komşu devlet bütün dünyaya karşı inkılâplarında yekdiğerin ellerini samimiyetle ve hürmetle sıktılar. Bu el sıkış, adeta elele tutuşuş dıdı. Biz milli istiklâl cidalimizde bizi devlet olarak tanıyan ilk muahedeyi Şuralar Rusya'sı ile aksettik. Şuralar Rusya'sı kendisini devlet olarak kabul eden ilk harici muahedelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümeti ile imzaladı. Bu bir temel müddir, yoksa bir sahika mı? Eğer o bir temel ise Himalaya dağlarının mesnedi kadar sağlamdır. Eğer o bir sahika

[Mabaadi Sa 2 Sü 1 de]

M. Karahan Ankara'da

İki dost memleketin Hariciye Vekilleri çok samimî ve hararetle bir hava içinde görüştüler

Ankara 13(A.A.)

— Sovyet hariciye komiser vekili

M. Karahan, bu

sabah 9 da şehirimize

muvasalat etmiş ve hariciye

Vekili Tefik Rüştü,

sabık Moskova

sefirleri Yusuf

Kemal (Sinop) ve

Vasif (İzmir) Be-

yefendilerle harici-

ye Vekâleti erkânı

tarafından karşılanmıştır.

Askeri bir müfreze

selâm resmini ifa

etmiş ve muzika

enternasyanal mar-

şını çalmıştır. M.

Karahan ve maiyeti,

Ankara palâs

oteline inmişlerdir.

Ankara 13(A.A.)

— Karahan Cenapları

bugün öğleden evvel

M. Karahan ve rus sefiri

Soriç yoldaş

Çankaya'daki köşküde Hariciye

Vekilimizi ziyaret etmiştir.

Karahan Cenapları Hariciye Vekili-

miz arasındaki bu mülakat bir saat

kadar devam etmiştir. Hariciye

Vekilimiz saat yarımında Ankara

Palâs otelinde muhterem misafir-

rimize iadei ziyaret eylemiş ve u-

zun müddet görüşmüşlerdir.

İstihbaratımıza nazaran iki dost

memleketin Hariciye Vekilleri a-

rasında başlayan bu temas çok sa-

mimi ve hararetle bir hava içinde

cereyan etmiştir.

Ankara 13 (Telefonla) — M.

Karahan saat 3,30 da Başvekil

İsmet Paş. Hz. ni ziyaret etmiş ve

bir saat kalmıştır. Bu ziyaret esna-

M. Karahan ve rus sefiri Soriç yoldaş

sında Hariciye ve Maliye Vekilleri de bulunmuşlardır. İsmet Paş. Hz. de bilâhare M. Karahan'a Ankara Palâsta iadei ziyarette bulunmuştur. Sovyet Hariciye komiseri saat 5,30 da da B. M. M. Reisi Kâzım Paşayı Mecliste ziyaret etmiştir. Bu ziyaret on dakika sürmüştür. Saat altıda da Kâzım Paş. Hz. iadei ziyaret etmişlerdir.

Geçer saat 8,30 da Hariciye Vekili Tefik Rüştü B. M. Karahan şerefine Ankara Palâsta bir ziyafet verdi.

Ziyafette heyeti vekile azalarile, hariciye encümeni azaları, Rus sefiri ve sefaret erkânı, hariciye

[Mabaadi Sa 4 Sü 4-5 te]

Millî tasarruf

Ankara'da bir cemiyet teşekkül etti

Ankara 13 (Telefonla) — Ankara'da Millî Tasarruf Cemiyeti teşekkül etmiş ve bugün toplanmıştır. İçtimada Meclis Reisi Kâzım Paş. Hz. Yusuf Kemal, Besim Atalay, Celâl, Sirt Meb'usu Mahmut, B. Hasan, Kırklareli meb'usu Fuat, Reşit Saffet Beyler Emlâk ve Ziraat bankaları müdürleri bulundular. Bu içtimada bir komisyon ayrılmıştır. Pazar-tesiye heyeti umumiye toplanacaktır.

Son aşk macerası

Matmazel Mari delice sevdiği nişanlısını ihaneti üzerine intihar etti

Kızın annesi bir muharirimize neler anlatıyor?

Matmazel Mari Karmona

Mari Karmona isminde genç bir musevi kızının Haydarpaşa vapurundan kendisini denize atarak intihar ettiğini yazmıştık.

Dün yaptığımız tahkikata göre genç kıza ölüme sürükleyen hadise şu suretle başlamış ve nihayet bulmuştur:

Mari Karmona üç senedenberi Yazıcı sokagında Kadriyey çık-mazında Nesim Kohen isminde ihtiyar bir musevi ailesinin yanında evlâtlık bulunmaktadır. Bu ai-

[Mabaadi Sa 4 Sü 4-5 te]

Gazi Hz. nin Bursa'da yapılacak heykeli

Foto Femina

San'atkar Nejat bey tarafından yapılan ve beğenilen heykel nümunesi

Gazi Hz. nin Bursa'da rekzedilecek heykelleri için bazı san'atkarlar tarafından yapılan nümünelerin tetkik edilmekte olduğunu yazmıştık. Bu meyanda san'atkar Nejat Beyin yaptığı bir nümune Güzel San'atlar Akademisi tarafından görülmüştür. Bu nümune Maarif Vekâleti tarafından tasvip edildikten sonra heykelin ihalesi yapılacaktır. Yukarıdaki resim Nejat B. tarafından yapılan projeyi göstermektedir.

Bu abide kaidesi ile beraber 45,000 liraya malolacak ve on ayda ikmal edilecektir.

Abideyi yapacak olan Nejat B. Münih akademisinde ikmalî tahsil etmiştir.

Ali Cenani Beyden haber yok!

Sabık Vekil: "oğlumu tedavi ettireceğim,, diye Hariciyeden pasaport diplomatik almış

Ali Cenani Beyin ortağı Cevdet B. ne diyor?

Ali Cenani Beyin üç muhtelif resmi: Ortada iktisat vekilliliği zamanında, sağda eski bir resmi, solda son resmi

Ali Cenani Beyin tegayyübü mes'elesi hâlâ esrareniz şeklini muhafaza etmektedir.

Cenani B., geçen ayın 24 ünde Hariciye Vekâletine müracaat ederek, hasta bulunan oğlu hariciye memurlarından Kemal Cenani Beyin tedavisi için 2 aylık bir mezu-niyet istemiş ve kendisi de oğlunu tedavi ettirmek üzere beraber gideceğini söyleyerek ayrıca bir de pasaport diplomatik talep etmiştir.

Böyle bir talebi ret için ortada bir sebep görülmemiş, hem oğluna mezu-niyet, aynı zamanda kendisine de bir pasaport diplomatik verilmiştir.

Ali Cenani B. bu suretle usulü dairesinde aldığı bir pasaportla memlekettan kaçtığı şayiası oğlunu tedavi için Avrupa'ya götüreceği yerde kendisinin birdenbire Suriye'nin şimalinde bulunan Meydan ekber'de görülmüş olmasından neş'et etmiştir.

Pasaportun alış tarzı, oğlunun hastalığı bahanesile beraber gitmek istemesi, Suriye şimalindeki bu beklenilmeyen bir mahalde görülmesi yanyana getirilse eski vekilin - her nedense - âcilen savuşmak istemiş olduğuna şüphe bırakmıyor.

Cenani B. Adana'da bir gün

[Mabaadi Sa. 2 Sü. 2 de]

Müşabakamız

Güzeller acele ediniz!

Her geçen gün müşabakanın nihayetini yakınlaştırıyor!

Bugün müşabakamıza iştirak edenlerden O. Kırmızı H'ın resimlerini dercediyoruz.

Kânunusani geliyor

Müşabakamıza

iştirak etmek için

idarehanemizimiz-

zât gelmek veya

mektup yazmak su-

retile bir resim vesikası atlep

etmek kâfidir.

Müşabakamıza iştirak etmek

için Türk tebaası olmak, 16-25 ya-

şında bulunmak ve evlenmemiş ol-

mak kâfidir.

Müşabakamıza iştirak eden büt-

tün güzeller kânunusaniye verile-

cek olan büyük güzellik balosuna

davet edilecekler, orada İstanbul-

l'un en güzide simaları tarafından

reyi hafi ile ilk seçme yapılacak,

20 güzel intihap edilecektir. Bir

iki gün sonra da büyük bir hakem

heyeti bu 20 güzel arasından Krali-

çe ile ikinci ve üçüncü güzeli

sececektir.

23 — O. Kırmızı H.

Kraliçe nihayet 25 kânunusani-de İstanbul'dan Paris'e hareket edecektir. Kraliçeye ailesinden bir zat, yahut ta nişanlısı refakat edecek, her ikisi de gidip gelme seyahat ve Paris'te ikametleri esnasında hiç masraf etmeyeceklerdir.

Kraliçe Paris'te birinciliği kazansa da kazanmasa da agüstosta Riyo dö Janeyro'da yapılacak ci-han Güzellik müşabakasına iştirak etmek üzere tekrar Paris'e giderek aynı şeraitle, masraf etmeden Brezilya'ya gidip gelecektir.

Güzeller! Kânunusaniye çok vakit kalmadı, isticâl ediniz!

Darpanede faaliyet

Eskiden yalnız para basan bu müessese şimdi mükemmel bir fabrika halini almıştır

Darpanede çalışan bir Türk çocuğu ve bir Türk kadını

Hükümet namına sikke darbetmek maksadile tesis edilen bu Darphane, ahiren memleketin bu vadideki bilûmum ihtiyacını temin edecek muazzam bir fabrika haline ifrâğ olunmuştur.

Memleketimizde bir misli daha bulunmayan alât ve edevaila mücehhez olan Darphane imalâtha-

neleri şimdi sadece para kesmiyor, memleketin ihtiyacı olan pek çok

[Mabaadi Sa. 5 Sü. 3 te]

Cumhuriyet
GÜZELLİK
MÜŞABAKASI
KUPONU: N° 23

OKYANUSLARDA
TEK BAŞINA

Alain Gerbault'un hatıratı (Nakil: Abidin Daver)

Atlas Okyanusunda tek başına en az 4500
mil mesafe katedecektim

- 6 -

Nihayet, 15 Mayıs'ta, hendesi hatlarla kesilmiş muazzam bir kayanın birdenbire sislerin arasından çıkıverdiğini gördüm. Bu, Cebelitarık'ın şark cephesi idi. İnsan bu muazzam kayayı denizden seyrederken hayretler içinde kalıyor. Beşerin sayı gayreti, tabiatı o kadar değiştirmiş ki hayret etmemek kabil değil!

Öğleye doğru Avrupa burnunu dolarak bir gün doğusu sağnagile beraber limandan içeri girdim. Doğruca Atlantik ismindeki üç direkli enfes goletin yanına demirledim. Atlantik elyevim M. Vanderbilt'in mali olup 1911 senesinde Bahri Muhiti Atlası'nda icra edilen meşhur bir yarıştı kazanmıştı.

Şimdi artık Akdeniz'i geçmiş ve seyahatimin birinci merhalesini bitirmiştim.

Demirler demirlemez zabita, sıhhiye ve bahriye memurları kotrama geldiler. Hepsi yapılmış olduğumu görünce ve Fransa'dan geldiğini öğrenince şaşırıyorlardı.

Cebelitarık'ta, İngiltere'nin denizdeki satvetini göstermek için pek az harp gemisi bulunduğunu görerek hayrette kaldım. Filhakika limanda iki muhrip ile Nelson'un zamanına ait meşhur bir geminin ismini taşıyan Cornmont namındaki depo gemisi vardı. Nelson devrinde dünyaya gelmeği ne kadar isterdim. O zamanın harp gemileri, beyaz yelkenli fırkateynler ve bahriye askerleri de tam gemicilerdi. Şimdiki bahriyeliler ise bir treni süyün üstünde işleten birer makinistten başka bir şey değildiler. Ticaret yelkenlileri de tedricen mevkiilerini vapurlara bırakıyorlar. Yalnız bir kaç deniz aşkı, büyük Okyanus'larda, yelken ve iskota kullanmak an'anesine devam ediyor.

Cebelitarık'ta geçirdiğim on beş gün zarfında pek çok çıkarık uzun seyahatim için tekne, teknenin levazımı ve komanyasını hazırladım. İngiliz bahriye erkani, büyük bir nezaket göstererek tersane amelesinden lazım gelenleri kullanmamı müsaade ettiler.

Nihayet, her şey tamam oldu. Bahriye tabiriyle "ahaz" idim. Hareket etmeden evvel bazı dostlarıma şu kartpostalı gönderdim:

300 Litre su
40 Kilo tuzlu sığır eti
30 Kilo deniz peksimedi
15 Kilo tereyağı
24 Teneke reçel
30 Kilo patates

Esrarengiz bir hedefe doğru tevhit edilmiş küçük bir ok ve şu müphem ihtar: 4500 mil.

İstiyorum ki muvaffakiyetsizliğe uğradığım takdirde teşebbüsüm meçhul kalsın ve bazı dostları uzun bir seyahate çıktığını bilseler dahi nereye gitmek istediğini öğrenmesinler.

Hiç bir yere uğramadan Bahri Muhiti Atlası'ni gemek niyetinde olduğumu yalnız iki samimi muhibbim biliyordu; o kadar!...

Dördüncü fasıl

Bahri Muhiti atlası

6 Haziran'da, öğleyin demirimi aldım ve büyük maceram da o andan itibaren başladı.

Fransa'dan hareketimden evvel şimali Bahri Muhiti Atlası'de rüzgârların istikametini ve kuvvetini gösteren haritalar tedarik etmiştim.

Cebelitarık boğazından çıkıp ta cennub garbiye doğru seyreden bir gemi, karayelden esen mevsim rüzgârlarına tesadüf eder ve bu rüzgârlara tebaan Manatiki hareye inmeğe mecbur olur. Sonra tekrar garbe müteveccih bir rota takip eder ve New-York'a doğru çıkmak için Bermudes (Bermüd) adalarının cennubuna kadar gitmesi lazım gelir.

Yelkenliler için, bir noktadan diğer bir noktaya en kısa yol, hattı müstakim değildir. New-York'tan Cebelitarık'a giden bir gemi batı rüzgârlarına tesadüf eder ve 3000 milden fazla mesafe kat'ına mecbur olmaz. Halbuki, Cebelitarık'tan New-York'a giden bir yelkenli en az 4500 mil kat'ına mecbur olur.

Kaptan Clocum ve Blackburn isiminde iki Amerika'lı yalnız başlarına küçük gemilerle Bahri Muhiti Atlası'ni Amerika'dan Avrupa'ya doğru muhtelif tarihlerde geçtiler. Ve sade Agores (Asor) adalarına uğradılar. Bunların bilâ tevakkül katettikleri en büyük merhale 2000 mil tutmuştu. Bana gelinceye kadar hiç kimse Şimali Bahri Muhiti Atlası'ni şarktan garbe doğru ve tek başına geçmeğe teşebbüs etmemişti.

Slocum, Bahri Muhiti Kebir'de tek başına 72 gün seyahat etmek suretile simdiye kadar kimsenin bir mislini yapamadığı bir fevkatâdelik göstermişti.

Ben bu büyük deniz seyahatına karşı daima derin bir takdir ve hürmet besledim. Şimdi benim seyahatimin onun en uzun seferinden daha uzun süreceğini biliyor ve buna rağmen mücadele ve mağlup etmeğe mecbur kalacağım müşkülâtı düşünerek sevinç içinde yola çıkıyordum.

Bir yelken gemisiyle sefer edenler, menzili maksuda ne zaman erişeceklerini kat'iyen bilemezler. Onun içindir, ki yanıma dört ay kıfayet edecek miktarda bol komanya alarak hareket ettim. Yolda ekseriya muhalif rüzgârlara rasgeldiğim için gösterdiğim basiret-kârhı sonraları çok takdir ettim.

6 Haziran günü öğleyin Cebelitarık'tan yola çıktığım zaman hava, gayet güzeldi. Hafif bir rüzgârın sevkile limanı arkada bıraktım. Bu esnada güverteye boylu boyunca uzanmış, beni bekleyen günleri tahayyül ediyordum.

Metin kotrama ve kendi gemiciliğime tam bir emniyet ve itimadım vardı. Alize denilen mevsim rüzgârları içinden geçişimi, oralarda yakıcı bir güneş bulacağımı ve Manatiki Hare'ye mahsus uçan balıklar göreceğimi düşünerek seviniyordum. Son bir defa daha arkama, karaya baktım. Cebelitarık kayası güneşin ziyalarıyla pırıl pırıl yanıyordu. Elezire körfezinden çıkıp ta boğazın mahrecine doğru yol verince rüzgâr artmağa başladı.

—Mabadi var—

Şehir ve Memleket haberleri

Deniz kazaları

Motörçülerin hemen
ekserisi ehliyetsizdirSefaini ticariye cemiyeti
Vilâyete bir istida ile
müracaat etti

Limanımızda icrayı faaliyet eden romorkör ve motörlerin ekserisinin kaptan ve makinistlerinin ehliyetsiz oldukları anlaşılmıştır.

Sık sık vukua gelen kazalar ve hıvyetli meçhul olan ve hiç bir yerde kayıtlı bulunmayan eşhasın sevk ve idare ettikleri bu gibi meraklıp, gerek emvali ticariye, gerek müşteriler için günden güne emniyetsizlik uyandırdığından sehadetnameli kaptan ve makinistler tarafından sefaini ticariye cemiyetine şikâyet edilmiştir.

Bunun üzerine cemiyet limanda büyük mahzurlar, yolsuzluklar ve tehlikeli vaziyetler ihdas eden sebepleri izah ve isbat eden bir arize ile vilâyete müracaat etmiştir.

Bu işin mahiyet ve müvellihtlerini anlamak isteyen bir muhabirimize cemiyet idare heyetinden biri şu izahı vermiştir:

— Bu keşmekeş bizim ötedenberi nazarı dikkatimizi celbetmekte idi. Cemiyet, mensubimizin menafini mindafla ve bu her an vukuu melhuz felâketlerin önüne geçmek için vazifedâr olan Ticaret bahriye müdiriyeti nezdinde müteaddit teşebbüsatta bulundu. Kendimizin kontrol edilmesini, müdiriyetin, hayatı umumiye, mal ve cana teallük eden liman işlerinde vazifesini icabı yechile, lâykile ifa etmesini istedik. Cemiyetimiz, müdiriyetini başaramadığı ve bu işde de başaramayacağı bu işleri der'uh'te etmek istedi, her nedense buna da müşkülât çıkardığını gördük.

Müdiriyet, evrakı seferiye almak ve vize muamelesi yaptırmak için kendisine müracaat edenleri evvel emirde cemiyete göndermesini istedik. Ve bu gibilerin şahısları ve mesebakları hakkında tahkikat yaparak mes'aliyetini resmen kabul ederek tasdik etmemizi talep ve rica ettik. Fakat kabul edilmedi. Denizlerde çalışanlar muayeneye tabi tutulmamaktadır.

Şehir işleri

Viyan'a gönderilecek
iftaiyeciler

Şehremaneti iftaiye haklarında tetkikatla bulunmak üzere Viyan'a beş kişi gönderme karar vermiştir. Bunlar avdetde efradın talim ve terbiyesile meşgul olacaklardır.

Şehrin muhtelif yerlerinde havuzlar inşası ve iftaiyenin ıslahı için hazırlanan proje; Viyan'a dan getirilecek mütehassısın mazeret beyan etmesi hasebile yüzüstü kalmıştır. Buna da bir çare düşünülmektedir.

Menba suları

Emanet İstanbul'daki menba sularını tahlil ettirecek, hangi menba sularının diğerine falk olduğunu tesbit edecektir.

Tramvayların sür'atı

Seyrüsefer merkezinin tramvay arabaları hakkunda tanzim ettiği bir talimatnameye nazaran günün muayyen saatlerinde arabaların her caddede ne kadar sür'atle gidebileceği zikredilecektir. Talimatname tasdik edildikten sonra sirkete bildirilecektir.

Beykoz caddesinde elektrik

Şehremaneti Beykoz fabrikasına Beykoz'daki İshakaga çesmesinden su verecek buna mukabil fabrika da Beykoz caddesini elektrikle tenvir edecektir.

Gazi köprüsü projesi

Gazi köprüsü projesini yapan M. Pişin 25 inde şehrimize gelecek projesi hakkında heyeti fenniyeye izahat verecektir.

Limanda

Bir aylık liman faaliyeti

Geçen ay zarfında limanımıza 789 vapur girip çıkmıştır. Bunların çoğu İtalyan bandıralıdır. Adetleri 186 ya balık olmaktadır. İkinci derecede Türk vapurları gelmektedir. 137 Türk, 132 İngiliz, 115 Yunan, 32 Fransız, 28 Alman, 27 Romen, 21 Rus ve 10 Bulgar vapuru limana girip çıkmıştır.

Limana gelen gemilerin tamiri Ticaret Odası iki ay evvel, limanımıza gelen cenebi vapurların ufak, tefek müstacel tamiratlarının gümrük muamelesinin müşkülâtından dolayı yapılamadığından bahsile İktisat Vekâline müracaat etmiş ve bu yüzden tamiratın Pire ve Malta gibi rakip limanlara intikal etmekte bulunduğunu bildirmiştir.

Vekâlet, Ticaret Odasının bu işin acailen halli için, gümrük idaresi ile derhal bir komisyon teşkilini muvafık görmüşse de bu komisyon mesaisine devam edememiştir.

İnhisararlarda

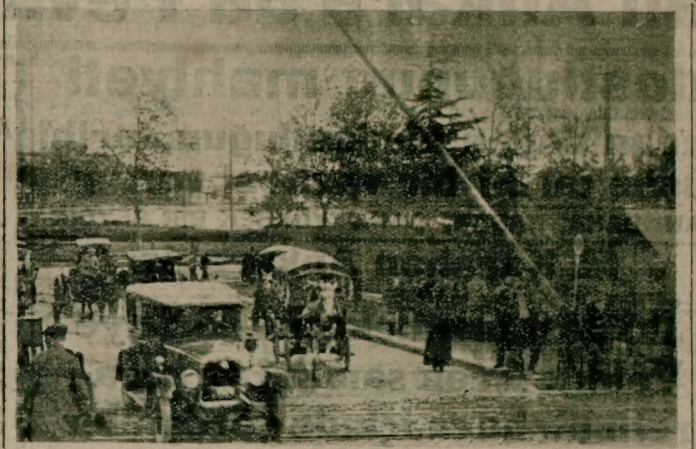
Kaçak Bulgar sigaraları

Son zamanlarda şehrimizde fazla miktarda kaçak Bulgar sigarası satılmaktadır. Bu sigaralar komürücü kayrakları ile getirilmekte ve Kilos civarına çıkarılarak oradan şehrimize getirilmektedir.

Haydarpaşa tramvayına rağbet

Fakat tren yolundaki geçitte köprü yapılmasından şikâyet bihakkin ediliyor

Emanet bu iş için 60 bin lira ayırdığı halde Demir yolları idaresi lâkaydı göstermiş ve hissesine düşen parayı bir türlü vermemiştir

Haydarpaşa tramvayları dün den itibaren işlemeğe başlamıştır. Halk tramvaylara fazla rağbet göstermiştir. Fakat hattın Haydarpaşa geçit noktasında kalması ve Kadıköy'e kadar gitmemesi çok müşkülâtı mucip olmaktadır. Hattın geçitten geçirilmesi için asma bir köprüye lüzum görülmüş ve bunun inşasına karar verilmiştir. Köprü ile şimendifer idaresinin, yani Devlet demir yolları U. Müdürlüğünün de alakası olduğu için paranın nısfının Emanetçe ve nısfının da D. D. idaresince verilmesi kararlaştırılmıştır. Köprü-

nün 320,000 liraya malolacağı hesap edilmiş ve üç senede tediyesi kararlaştırılmıştır. Emanet uhdesine düşen 180,000 liradan ilk taksit olan 60 bin lirayı ayırmış ise de D. D. idaresi uhdesine düşen kısmı vermemiş ve köprü de kalmıştır. Emanet 60 bin lirayı Cerahpaşa hastanesi inşaatına hasretmiştir. İşte bu yüzden hat geçitten öte tarafa geçirilememiştir. Eğer D. D. idaresi uhdesine düşen vazifesini yapmış olsaydı bugün kısta kıyamette binlerce halkın geçitten sonra yürütmesine sebep olmazdı.

Berberler ekseriyet yapamadılar
Dünkü içtimada traş fiyatlarının
tezyidi müzakere edilecekti!

Dün toplanabilen perukârlardan bir grup

Dün İstanbul perukârları cemiyetinin senelik kongresi Beyoğlu C. H. F. merkezinde toplanacaktı. Fakat gelen berberler saat ikiden dört buçuğa kadar bekledikleri halde ekseriyet hasıl olamamış ve kongre de aktedilemiyerek gelecek haftaya ırakılmıştır.

Berberler kongresinin çok hararetli olacağı tahmin edilmektedir. Ruznamede berberlerin hafta tatili, tasarruf sandığı, berberler mektebinin tevsi, nizamnamenin tadili ve traş ücretlerinin tesbiti gibi mes'eleler bulunmaktadır.

Berberler haftada bir gün tatil yapılımasını ve günün cuma olup olmamasının bir mes'ele olmadığını söylemektedirler. Yalnız haftada bir gün bütün perukârların tatil yapması mecburi olmalıdır. Tasarruf sandığının da daha müsmir bir hale getirilmesine çalışılacaktır.

Perukâr cemiyeti kadın tuvale-

tine ait bir mektep açmıştır. Bu mektebin erkek saç ve tuvaletine ait bir kısmı olması münasip görülmektedir. Mektepten ehliyet adanlar berber olabilmektedir.

Kongrenin en mühim safhası traş ücretlerinin tesbiti mes'alesidir. Berberler bugünkü traş fiyatlarını kâfi görmemektedirler. Bir çok yerlerde 15 kuruşa traş yapıldığı gibi bazı yerlerde de 50 kuruş bile istenmektedir. Kongre bunu bir makul hadde koymak istemektedir. Fakat bu makul haddin her halde halkın aleyhine olacağı tahmin olunmaktadır. Berberler son zamanlarda işlerin azaldığını ve halkın traş makinelerine çok rağbet gösterdiğini söylemektedirler.

Dünkü içtimada bu vadide hususi görüşmeler olmuş ve berberler kongre aktedilemediği halde bir müddet nazari traşla meşgul olmuşlardır. Bu mübahase cere cemiyete dahil olan manikürcü madamlar da iştirak etmişlerdir.

Adliyyede ve Maarifte ve mahkemelerde

Adliyyede ve mahkemelerde
Ceza mahkemesinden Ağırcezaaya Beyoğlu nüfus memurlarından Seyfettin Cemal, Osman Nuri ve Said Beyler nüfus defterlerinde sahtekârlık yaptıkları iddiasıyla Adliyyeye verilmiş ve üçüncü ceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmıştır. Müddeiumumi muavini Kâmil B. mazunların işledikleri cürüm noktaı nazarından Ağırcezaaya sevklerini istemiştir. Mahkeme, bu talebi kabul ederek evrakı davanın Ağırcezaaya gönderilmesine karar vermiştir.

Bursa Fırka müfettişi
Bursa 13 (Hu. Mu.) — Fırka müfettişi Doktor Cemal Bey Ankara'dan bugün şehrimize geldi. Musa

Millet mekteplerinde
Vilâyet dahilinde ve mülhakatda 833 millet mektebi tedrisatta bulunmaktadır. Bu mekteplerden kadın ve erkek 41,686 talebe vardır.

Türkçe muallimleri kongresi kaldı
Dün cenebi ve akaliyet mekteplerindeki Türk muallimleri cemiyetinin kongresi toplanacaktı. Fakat ekseriyet hasıl olamadığından kongre gelecek haftaya kalmıştır.

Yeni İrak Sefirimiz
Yeni İrak Sefirimiz Tahir Lütfi Bey bu ayın 17 sinde mahalli memuriyetine müteveccihen hareket edecektir.

Siyasi icmal

İspanya diktatörlüğü

İspanya ahvali son zamanlarda ziyadesile cihanın nazarı dikkatini celbediyor. General Primo de Rivera altı sene evvel parlamen-touy dağıtmış ve koğmuş, bunun yerine bir diktatörlük rejimi koymuş idi. Filvaki diktatörlüğün tesisi Şimali Afrika'da Fransızların muavenetile İspanya'nın şerefi askerisini tamir etmiş ve Rifistan'da İspanyol idaresini tarsin etmiş idi. Fakat asıl İspanya'da diktatörlükten dolayı bir çok isyan hareketleri zuhur ederek memleketin asayiş ve emniyeti sarılmıştır.

Diktatörlük teessüs ederken siyasi, iktisadi ve mali ıslahat icra edeceğine taahhüt ederek vasi bir program neşretmiş idi. Halbuki bu kadar vakit geçtiği halde bu ıslahat icra ve tatbik olunamamış ve bilakis memleketin bu cihetlerden vaziyeti gittikçe vahamet kesbetmiştir.

General Primo hazırlamış olduğu yeni bir kanunu esasiyi kabul ettirmeğe çoktan beri çalışıyor. Bu proje keyfi ve memleketin ve asrın ihtiyacatına muvafık olduğundan ilmi ve siyasi mahafilin şiddetli muhalefetine maruz kalmış ve siyaseti dahiliyenin vaziyetini karma karışık etmiştir.

Kontrolsüz mali sarfiyat ve idare memleketin mali vaziyetini berbat ettiğinden ve İspanyol parası düştüğünden diktatörlük İspanyol'lardan cenebi parası toplamak suretile bir istikraz yapmak gibi garip bir tasavvurla memleketin parasını daha ziyade düşmekten menetmek teşebbüsünde bulunmuştur. Bu vahim vaziyetlerin karşısında diktatörlüğün son günlerde gevşediğine dair bir çok haberler geliyor. Bazı isyan ve fesat hareketlerinde iştiraki olduğu anlaşılan General Karona ve sabık Başvekil Sanchez Surrera ya karşı gösterilen mülayemet dahi diktatörlüğün gevşediğine delildir.

Maahaza General Primo'nun derhal idarei hükümetten vaz geçeceğini beklememelidir. Bu yolda bir çok şayialar deवरan ediyor ise de bunların doğru olduğuna hüküm olunamaz. Şu kadar var ki şimdiki vaziyetin devamına imkân olmadığına Ceneralın kendisi de kanaat hasıl etmiştir. Mumaileyhin eski, yahut yeni bir şekilde parlamentouy toplayıp bunun vasıtasile idarenin başında devam etmeğe çalışması muhtemeldir. Fakat bunun da muvakkat olacağı muhakkaktır.

İspanya hali tabiiye avdet etmemek istiyor.

Muharrem Fezli

Kâzım Pş. Hz.

Avusturyaya seyahati
ihtimalinden de
bahsedilmektedir

Meclis Reisimiz Kâzım Pş. Hz. in istirahat etmek maksadile seyahate çıkacakları ve salı günü şehrimize teşrif edeceklerini yazmıştı. Bir refikimizin Ankara'dan aldığı bir telgrafnameye nazaran Kâzım Pş. Hz. nin kısa bir müddet için Avusturya'da Sivroment'te istirahat etmek üzere gelecek hafta bir seyahate çıkacakları ihtimalinden bahsetmektedir.

İktisadi mehafilde

Ticaret Odasında sür'at

Ticaret odasında muamele görme talebini fazla gecikmesi ötedenberi şikâyetleri mucip olmaktadır. Reisler aynı zamanda hususi işlerle meşgul olduklarından dolayı her gün gelmemekte ve imzalar teahhur etmemekte. Fakat U. kâtipliği sahibi rey olarak Vehbi Beyin getirilmesi bu işi halletmiştir. Muamelelerin sür'atle intai için bademe tüccar evrakını U. kâtipte imza ettirecektir. Vehbi Bey yarın şehrimize gelecektir. Ticaret Odası reisi Nemli zade Mithat Bey evvelki gün Tir-yeste'ye gitmiştir.

İpek ihracatımız

Türkiye ipek ihracatı 1928 de 1,138,242 lira kıymetinde 298,395 kilo ve 1929 un 10 ayı zarfında 646,980 lira kıymetinde 132,068 kilodur.

Amerika'da bir sergiye davet edildi

Amerika'da 1930 senesi ağustosunda beynelmüel bir sergi açılacaktır. Bu sergiye Türkiye Ticaret Odası da davet edilmiştir.

Türk - Rus dostluğu

(Bu makaleden mabait)

İşe şüphe yok ki Gavrisanka tepelerinden daha yüksektir. Yer yüzünde insanlık olalı ne idealizmden daha sağlam temel bulunmuştur, ne de ondan daha yüksek bir tepe. O gün bugün Rus - Türk münasebatı işte bu esasata istinat eden ve o yüksekliklerde kanat uran münasebattır. Bunun alelade dostluklardan daha baska, daha yüksek bir şey olduğunu takdir edersiniz.

Tarihin cereyanından doğan bu dostluğun elbet tarihi bir manası, hususile tarihi bir vazifesi olsa gerektir. O mana meydanıdır ve bu vazife adeta bir zarurettir. Harla bugün bütün bir husumet cihanı kâşınan bulunan Şuralar Rusya'sı yalnız hudutlarını Türkiye'nin çerçevelendiği sahaları itibarile bütün bir emniyet esbabına maliktir. Dostluğumuzla coğrafi vaziyetimizin de inzulamıla biz burada yarı dünya için zorlanamaz bir kaleyi, asılamaz bir istihkâmız. Rusya büyüktür, biz metiniz. Yekdigele samimî dostluk hisleri ile bağlı bu iki mevcudiyetin dünya müvazenesinde oynadığı ve oynayacağı rolü anlamak için göz önüne alınacak bir haritayı söyle bir mütalea etmek kâfidir. Bu rabıtaı ihlâl etmek istidadında her hareket, bu iki memleketin hangisinden gelirse gelsin, yalnız kendi menfaatlerine muzur olmakla kalmaz, adeta tarihin büyük icaplarına karşı bir küfür olur. Türk - Rus münasebatlarını hiç bir zaman, hiç bir sebep ve bahane ile bu kadar vahim bir hataya düşmeceklerinden ümitvar olmak isteriz.

Adeta kanaat derecesinde beslediğimiz bu kuvvetli ümit iledir ki aziz milletimiz Karahan'ın şahsında komşu ve inkılâpçı Rusya'yı selamlarız.

Yunus Nadi

Ali Csnani Bey nerede?

(Birinci şahifeden mabait)

kaldıktan sonra trenle Suriye'ye geçmiştir. Polisçe takibat yapılmakla beraber şahsan müsteki olanlar varsa adliyyeye müracaatla kendi haklarını arıyacaklardır.

Diğer taraftan Ali Cenani B. hakkında adli takibati icap ettiren bir mes'ele çıktığı takdirde mumaileyhin meb'usluk sıfatının ref'i için Meclise müracaat edilecek ve kendisinin idadesi Fransa hükümetinden talep olunacaktır.

Diğer taraftan dün Ankara muhabirimize salâhiyyettar zevatın Ali Cenani Beyi seyahatte adatlarını ve mumaileyhin yakında avdet edeceği ümidinde bulunduğukları söylemektedirler.

Cenani Beyin oğlu Ekrem Bey de babasının Gaziaziyap'ta hasta yatmış olduğunu söylemiştir. Sabık Vekilin ortakları da dün Ankara'ya avdet etmişler ve firar hadisesini tekzip etmişlerdir. Maamafih Ali Cenani Beyin Şam'da bulunduğu teyit olunmaktadır.

Cenani Beyin ortaklarından

Cevdet İzzap Bey dün Ankara'da

gazetecilere Cenani Beyin kaçmadığını, ergeç meydana çıkacağını ve hesabının tasfiye edileceğini söylemiştir.

Nusaybin hattında

Şubat'ta Avrupa yolcuları Nusaybin'e kadar yataklı vagon ile gidebileceklerdir. Nusaybinden Musula kadar otomobil ve ilerisinde trenle devam edilecektir.

SON TELGRAFLAR

Gazi Hz. Yalovada

Reisicumhur Hz. yerli mensucattan elbise ve gömlek yaptırıyorlar

Yalova 13 (Hu. Mu.) — Reisicumhur Hz. bugün öğleye kadar köşklerinde mütalea ile meşgul olmuştur. Öğle yemeğini müteakip çiftliklerine gitmek arzusunda bulunmuşlardır. Otomobiller hazırlanmış da Gazi Hz. spor elbisesi labis olarak refakatlerinde mutavvaf bulundukları halde lokanta salonundan çıkarak bir müddet bahçe de dolaşmışlar ve Çınar otelinin balkonunda oturarak etrafı seyretmişlerdir. Vakit geçtikçe için çiftlikte gitmekten sarfı nazar buyuran Gazi Hz. nin Yalova'dan mufarakat edecekleri gün henüz malum değildir.

Gazi Hz. nin Yalova'dan mufarakatleri günü malum olmamakla beraber İstanbul'u tesfirli ihtimali azalmıştır.

Gazi Hz. yerli mensucat kullanılmalarına hususi bir ehemmiyet atfetmekte ve İstanbul'dan getirtilen örneklerden elbise ve Bursa ipeklisinden gömlek yaptırılmaktadır. Refakatlerinde bulunan meh'us B. ler de aynı suretle yerli kumaştan elbise ısmarlar.

Yalova 13 (Hu. Mu.) — Reisicumhur Hz. bugün öğleye kadar köşklerinde mütalea ile meşgul olmuştur. Öğle yemeğini müteakip çiftliklerine gitmek arzusunda bulunmuşlardır. Otomobiller hazırlanmış da Gazi Hz. spor elbisesi labis olarak refakatlerinde mutavvaf bulundukları halde lokanta salonundan çıkarak bir müddet bahçe de dolaşmışlar ve Çınar otelinin balkonunda oturarak etrafı seyretmişlerdir. Vakit geçtikçe için çiftlikte gitmekten sarfı nazar buyuran Gazi Hz. nin Yalova'dan mufarakat edecekleri gün henüz malum değildir.

Gazi Hz. yerli mensucat kullanılmalarına hususi bir ehemmiyet atfetmekte ve İstanbul'dan getirtilen örneklerden elbise ve Bursa ipeklisinden gömlek yaptırılmaktadır. Refakatlerinde bulunan meh'us B. ler de aynı suretle yerli kumaştan elbise ısmarlar.

Gazi Hz. yerli mensucat kullanılmalarına hususi bir ehemmiyet atfetmekte ve İstanbul'dan getirtilen örneklerden elbise ve Bursa ipeklisinden gömlek yaptırılmaktadır. Refakatlerinde bulunan meh'us B. ler de aynı suretle yerli kumaştan elbise ısmarlar.

Gazi Hz. yerli mensucat kullanılmalarına hususi bir ehemmiyet atfetmekte ve İstanbul'dan getirtilen örneklerden elbise ve Bursa ipeklisinden gömlek yaptırılmaktadır. Refakatlerinde bulunan meh'us B. ler de aynı suretle yerli kumaştan elbise ısmarlar.

Nadir Han

Efganistan'da dahili ıslahatla meşgul

Londra 12 (A.A.) — Efgan sefaretanesinin Kabil'den almış olduğu telgraflara nazaran, tamamiyle hali sıhhatte bulunmakta olan Kral Nadir Han, kemali faaliyetle dahili ıslahat ile meşgul bulunmaktadır. Efganistan'da vaziyet, tedrici surette tabiileşmekte ve halkın ekseriyeti yeni hükümetin mevkiî iktidara gelmesinden ve sarfetmekte olduğu faydalı faaliyetten memnun bulunmaktadır.

Gümrük muafiyeti hakkındaki bir tefsir

Ankara 13 (Telefonla) — Yeni gümrük tarifesi tatbik edilirken gümrük muafiyetine ait bir takım eski kanunlar bazı tereddütlere sebebiyet veriyordu. Bütçe encümeni tarafından bu hususta konulan bir fıkrai tefsiriye ile bu tereddüt izale edilmiştir. Tefsir fıkraşı şudur:

Gümrük tarife kanununun otuzuncu maddesinde sayılan kanun ve hükümlerden maada muafiyete dair hususi mahiyetindeki hükümler de mer'i ve muteberdir.

Ankara'da yapılacak büyük su bendi

Ankara 13 — Ankara civarında Alimes'ut yolunda İstanbul boğazı denilen yerde tahtelârz akan su 18 metre derinliğine kadar yapılan tahtelârz çelik damarla tutuldu. Şimdi topraktan yukarı tevzi ve tanzim bentleri yapılmaktadır. Bundan başka Ankara civarında yapılacak en büyük bendin ihalesi yapıldı. Bent kâmilten kârgir olacaktır. Bu suretle bendin inşası için sarfedilecek malzeme memleketimizden tedarik edilecektir. Bendin genişliği 25 metre olacak ve temelleri yer altında 68 metreye kadar inecektir. Bendin 4 senede biteceği tahmin olunmaktadır.

Rusya - İngiltere

Londra 12 (A.A.) — Yeni Rus sefiri M. Sofinikof, refakatinde zevcesi bulunduğu halde bu akşam Londra'ya gelmiştir.

Moskova 12 (A.A.) — Yeni İngiliz büyük elçisi M. Esmond Ovey, buraya vasil olmuştur.

Siz ne dersiniz?

O ne turşu, bu ne pehriz!..

Geçen sene idi, İstanbul şehremaneti Cemiyeti umumiyei belediyesi tarafından, İstanbul'a Kerbelâ'ya çeviren terkos kumpanyası hakkında tetkikatta bulunmak üzere bir encümen teşkil edilmiş ve bu encümen hazırladığı mazbatayı heyeti umumiye sevk etmişti. Terkos kumpanyasının mahiyetini, iç yüzünü, ve şehre yaptığı ihanetleri inadde madde tesbit eden bu mazbata müzakere edilirken belediye azaları birer aslan kesildiler, terkos şirketine, İstanbul'un hissiyatına tamamen tercüman olarak pek haklı hü-cümlarda bulundular ve Ankara'ya bir heyet gönderdiler.

O zaman İstanbul matbuatı Allah razı olsun! Şu cemiyeti belediyeden, diye ilk defa olarak belediye heyetine hayır dua ettiler, bu hain, mazur kumpanyayı yıkmak zamanı çoktan gelmiş ve geçmiştir, diye şehremanetine girdiği doğru yolda nihayete kadar azmî salâbet tavsiyesinde bulundular.

O zamandan beri sinsi, sinsi çalışmaktan geri kalmayan Terkos kumpanyasının imtiyazını temdit etmenin kat'iyyen doğru olmayacağı hakkındaki müselles ve çok şiddetli vesaike müstenit neşriyatımız malumdur. Biz bu mes'ele hakkında neşriyatta bulunurken geçen sene ateş pisküren Cemiyeti belediye azalarının da bize itihakla hükümet nezdindeki teşebbüslerini bu vesile ile tekrar edeceklerini ve mes'eleyi hey'eti umumiye mevzuu bahsederek tezahüratta bulunacaklarını bekliyorduk. Halbuki bu ümüdümüz maalesef boşa çıktı. Şirketin mahut teşebbüsüne karşı bir tek belediye azası ağzını açtı bir tek söz sarfetmedi.

Geçen seneki kahramanca gü'ültü ile bu seneki vurdum dıymaz sükûttan mukayese ederek biz kendi kendimize: O ne turşu, bu ne pehriz!.. Diyoruz.

Siz ne dersiniz?

Türk-Rus dostluğu

İzvestia gazetesi bu dostluğu alkışlıyor

Moskova 13 (A.A.) — Sovyet Çin ihtilâfına devletlerin müdahale teşebbüsüne iştirakten imtina eden Türkiye'nin bu ref'evabını tefsir eden "İzvestia" gazetesi şunu yazıyor:

Rusya ile bir bitarâfîk, ademi tecavüz ve düşman manzumelere ademi iştirak mukavelesini ilk devlet olarak akdeden Türkiye diğer devletlerle münasebatını aynı esaslar üzerinde tanzim etmek arzusu halisanesinde bulunduğu defatla ilân eylemiştir. Kellog muahedesi vaktından evvel tatbiki-na ait olan Moskova protokolunu da Türkiye'nin kabul ve imza ettiği malumdur, binaenaleyh Rus-Çin ihtilâfına müdahale olunması hakkında Müttefikler Amerika tarafından vakı olan teklifin Türkiye'ye reddi pek tabiidir. Sulu davasında hakikaten âlakadar bir devlet olan Türkiye nazarında Amerikan teklifinin emperyalist mahiyeti aşkâr idi. Güya sulu lehinde vazilerde bulunan ve fakat hakikatte bir harp siyaseti takip eden emperyalist devletlerin rıyakâr siyaseti ile Türkiye'nin cevabı mukayese olunduğu zaman bu cevap pek ayrı ve hususi bir mana ve mahiyet alır.

deni parasını ve 600 adet varak nakdiyesini gasbetmiştir. Bu çete jandarmalar tarafından taharri ve takip edilmektedir.

biz, aşık atabilir miyiz? Sıkı fıkı dostluklarını değil, şöyle uzaktan bile merhabalarını istemiyoruz.

— Sabbe, onların üzerlerine düşmüyor ki... Nuran da, Dürdane de gelip zorla alıyorlar.

— Ben bilmiyorum, kızım! Nebiye Hanım, ocak üstünde bıraktığı tencereye bakmak için mutfağa gitmişti, kapının cıngırağı taşkta uzun uzun ötti.

Sabbeg'in arkadaşı Nuran acele acele: — Teyzeciğim, dedi. Sabis nerede? — Sabbeg'i mi soruyorsun kızım? Daha gelmedi.

Ruhsar Hanım da taşlığa çıkmıştı: — Beraber değil miydiniz çocuğum? Nuran, şakakları üzerine düşen kesik perçemlerini parmaklarıyla arkaya doğru itiyordu:

— Hayır, ben, bugün annemle İstanbul'a inmişim.

Ruhsar Hanım, elile davet etti: — Odaya girsene kızım. Ben, ayakta duramıyorum.

Nebiye Hanım, gözlerini merakla

İLMİ MÜSAHABELER

Cenubi Kutup nasıl keşfedildi?

18 inci asırdanberi keşfe uğraşılın kutbun son noktasını Amerika'lı Bird buldu

Amerika'lı (Bird) in tayyare ile tam cenubi kutup noktasının üstünden geçmeğe muvaffak olduğunu okuyucularım elbette gazetelerde görmüşlerdir. Ben de bu vesile ile kutupların ilmi tarihinden, eski gemicilerin oralarından derecede sokulabildiklerinden ve bu mehaliki neden göze aldıklarından, kutupların ilmi bir mak-satla keşfi ne zamandanberi dü-şünüldüğünden, şimali kutup keşfine kimlerin teşebbüs edip muvaffak olduklarından, arzımızın coğrafi kutuplarından başka mik-natîsi ve berri bahri kutupları da bulunduğundan ve bilhassa ce-nubi kutbun keşfi hakkında vukua gelen hareketlerden bahse-deceğim.

Çok aşikârdır ki aramız, tıpkı, tam ortasından mihrver geçirilmiş bir topoların dönmesine müba-bih bir tarzda, kendi hayali mihr-veri üzerinde 24 saatte bir devir yapmak üzere döner; işte bu mihr-verin iki ucu birer kutbu teşkil etmektedir. Her müşkülü aşmak, her itilâyı koşmak, her gizli bulmak daima istiyen beşer-in, vüs'atlı, kudretli, azametli gayeye matuf mesaisinden evvel, çok eski zamanlarda bile, buzlar-la örtülü bu sırlı, bürüdütlü, saklı, cazip noktaları görmek, bilmek, tecessüs etmek için düşünmüş, uğraşmış ve koşturmuş.

İlk defalarda ilmi maksattan ziyade havalinin en uzak noktasına kadar varılabilmek merakile giden gemicilerin seyahatleri 1827 senesinde Amerika'lı (Parry) nin kut-bu bulmak uğrunda hareketile, tamamiyle ilmi bir hedef almıştır. Şimali kutbu bulmak hususunda 1900 senesinde yola çıkıp 86° 33 dakikaya kadar varan (Gagni)-den sonra meşhur (Nansen) in on dokuzuncu asırda açtığı teşebbüs sahasında pek çok yürüyüşler oldu. (Nansen) 86° 10 ya, (Parry) ilk seferinde 1905 de 87° 6 ya, 1909 da son seferinde (90°) de-receye vasil olabildi. Ve bu su-retle şimali kutup noktası tayin edildi; en sonra da daha hatırala-rımızı tırmalayan İtalyan jeneral kılıcının açtığı balon faciası vukua geldi.

Cenubi kutup ta (20) inci asrın başından beri büyük bir tehâlükle aranmaktaydı; bu noktaya 1902 den 1909 a kadar sefer yapanlar arasında (Scatt) ve (Shackleton)-nun ademi muvaffakiyetini, 1911 de Kutbu cenubinin garbinde kâ-in (Yedinci Edvard) arazisinden hareket eden (Amondson) biraz daha ilerletti. Bugüne kadar ce-nubi kutup noktasına gitmek az-mi kat'isinde bulunan muhtelif milletler seferi heyetleri başında gelen zatlardan en muvaffakiyet-li adım atalarını, (Bird) in ha-vai mazhariyeti nihayesini, anar-ken yad etmek vecibedendir.

Başka 13 seferde 1900 senesinde birinci derecede uzaklaşan ve 88° 23 dakikaya kadar vasil olan İngiliz (Shackleton) dur. 1900 da giden (Berchgreennig) 78° 50 ye, 1902 de giden (Scatt) 82° 17 da-kikaya kadar yaklaşmışlardır; 1911 de daha çok ileri yürüyen (Amondson) üzerine 1912 de tekrar yola çıkan (Scatt) Amond-sen' in gittiği yere kadar vasil ola-mamıştır. Bu ilmin mübeccel fe-daileri olan kutup yolcuları me-yanında muhtelif milletlerden (Ross), (Bruce), (Wilke), (Wer-

del), (Drigauseri), (Discarney) gibi isimleri de tezkâr etmek lâ-zımdır.

İlmi mahiyetini terakki asrım-zın daha henüz başlangıcında ola-n iki mukabil sırlı noktaya vasil olmak için mütevali ve yorucu mesai keşif ile tetevvüc etmiştir. Fakat bu noktalar ancak coğrafi kutup noktalarıdır; asıl ilmi e-hemmiyeti haiz bulunan, 19 uncu asrın son nüsfunan beri malûm olan miknatîsi kutup noktalarıdır; bu sonuncu noktalar ise coğ-rafi kutup noktalarına tamamen intibak etmez. Şimaldeki mikna-tîsi kutup noktası, şimali Ameri-ka'nın şimalinde kâin (Viktorya) arazisi üzerindedir. Cenubi mik-natîsi kutup ise cenubi coğrafi kutbun garbinde bulunmuştur.

Arzımızı coğrafi malûmata göre gözümüzün önünde tecessüs ettirecek olursak derhal anlarız ki kara ve denizler sathı arz üze-rinde mütasavi bir vaziyette tevzi edilmemiştir. Hatta istiva ile ay-rılan cenubi ve şimali nisf küre-lerin kara ve denizleri arasında muadelet mevcut değildir. (510,100,800) murabba kilomet-re olduğu bilgimiz mecmuu sathın binde (717) si denizle kap-lanmıştır.

İşte bu sebeptendir ki küreî arz-ın coğrafi ve ona tamamiyle mu-tabık bulumayan miknatîsi kutup-lardan başka bir de kutbu berri ve bahrisi vardır.

Muallim (Berje) Gaskonya körfezinde (Vilen) nehri mansa-bı karşısında 47° 24 dakika arzı şimali 2° 37 dakika tulû garbide kâin (Dumet) adasını kutup it-bar ederek geçirdiği azim daire ile arzı iki nisf küreye ayırıyor; bunlardan kutbu (Dumet) olan nisf kürenin nisf küreî berri o-larak tayinle (Dumet) nin kutbu berri noktası olduğunu söylüyor; kutbu bahri noktası da Bahrimu-hiti Kebirin bir deniz noktasına tesadüf etmektedir.

Son defa Amerika'lı (Bird) in Cenubi kutup noktası üzerinden tayyareyle uçmasıyla arzın bu üç çift kutuplarının kâffesinin artık mekşuf bulunduğu kanaat geli-yorsa da her keşif, behemehal noktai mevduede temas ile sabit olması gerekir. (Bird) in refaka-tinde bulunan coğrafya ve fotoğ-raf mütehassısları muavenetile, şüphe yok ki, Cenubi kutup nok-tası tayin, tesbit, ve hatta tersim edilmiştir; lakin orada henüz el işlememiştir.

(Bird) in fen âleminde uzattığı şerefli parmak önünde, cazip nok-taya doğru pek çok şeyler gelece-gine inanarak, tam bir itimatla eğiliriz.

Abdülfeyyaz Tövlik

Dul Hayganuş Narlıyan ve Ardem Lutfyan Hanımlar, Mihran Cidec-yan, Agop Agopoviç, Misak Nar-lyan Kırkor garıyan aileleri kemali tecessüsle tülccardan

Maksut Narlıyan'ın

vefat ettiğini ve cenaze merasimi-nin K. evvelin 15 inci Pazar günü saat 13 te Beyoğlu Balıkpazarı Ermeni kilisesinde icra edileceğini bildirirler. Beşiktaş iskelesinden saat 14 te hareket edecek olan hususi vapur ile cenaze Üsküdar Ermeni kabristanına nakil ve aile medfeninde defn olunacaktır.

Gave diyor ki

Karadeniz hatıralarından — Sinop —

Tarihte kanlı tablo
Ey Sinop sen misin, o?
Burada mı bir sabah
Yandı büyük bir filo

Bu dağlar mı o dağlar
Top seslerle çağlar
O kanlı macerayı
Söyle, söyle de ağlar

Altı mezar üstü su
Bir şehit deryası bu
Her atılan demirin
Değer bir kalbe ucu

Ey sinop yash Sinop
Kalesi paslı Sinop
Halâ tarihte gürlür
Sinende patlıyan top

Ey yolcu garip yolcu
Gör şu yıkılmış bureu
O zamandanberidir
Delik deşik her ucu

Burada yatanlarm
Varsa hesabı yarın
Elbet sonu bu olur
Romanof oğlu çarım

Dalgalar, fırtınalar
Kızılmak, Tunalar
Silin Karadenizden
Bu maziye ne zarar

Mazi silinmiyince
Matem olur her gece
Bir haile çıkarır
Atide kanlı pençe

Ne padişah, ne bir çar
Yoktur artık tacıdar
Yaşasın Cumhuriyet
Yaşasın haşre kadar

Gâvâi Zalim

Müteferrik

Radiyo kaçakçılığı

Telisz telefon müdürü Hamdi Bey Ankara'ya gitmiştir. Hamdi Bey Radiyo kaçakçılığı hakkında bir tedbir itilâh-ını temine çalışacaktır. Şimdiki halde şirket radiyo kullanan kimselerin an-cak üçte birinden tahsilât yapmaktadı-r.

Hapisanenin odunları

İstanbul hapisanesi için alman 150 çekir odunun mukavele hıtlafına yarış-ının kestane verildiği anlaşılmış ve o-dunlar müteahhide iade edilmiştir.

Amerika'da konferanslar

Harpen evvel Kembric Darülfünununda Türkçe hocalığı yapmış olan Halil Halit Bey memleketimiz hakkın-da konferans vermek üzere Ameri-ka'ya gidecektir.

Yapılan demiryollar

Yapılan istatistiklere nazaran Cumhu-riyetin ilân tarihinden itibaren memleke-tin her tarafında yapılan demiryollarının tulu 795 kilometreyi bulmuştur. Yeniden 252 kilometre tulünde muhtelif yerlerde hat inşasına başlanacaktır.

Devlet demiryollarının tulu 2593 kilo-metredir. Hükümet demiryolu inşaatı için tahminen kırk milyon İtra sarfetmiştir. Bu hesaba Adana - Mersin hattı müba-yaası da dahildir. Bu sene inşaat Kütahya-Bahkesir, Ulukışla - Niğde, İrmak - Çan-kırı hatları üzerinde ilerlemektedir.

Gümrükler konferansı

Subatta Cenevre'de beynelmîl bir güm-rükler konferansı toplanacaktır. Avrupa'da bulunan U. gümrükler M. İhsan Beyin de bu konferansa iştiraki mevzuu bahs olmak-tadır.

Bugünkü hava

Kandilli Rasatanesinden verilen ma-lûmata göre tazyik, dün saat 7 de 760 ve 14 te 759 idi.

Rüzgâr Poyrazdan esmiş, sür'ati sa-niyyede 5 metreye kadar çıkmıştır.

Hararet ise azami 10, asgari 7 derece idi.

Bugün rüzgâr gene poyrazdan escek hava bulutlu olacaktır.

İngiliz'ler Visbaden'i tahliye ettiler

Wiesbaden 12 (A.A.) İngiliz işgal kütaiatı şehri sureti kat'iyede tahliye etmişlerdir. Bir Fransız ta-buru, istasyonda resmi selâmı ifa etmiştir.

Tefrika numarasi: 2

Mahmut Yesari

— İlâhi anne, ağızdan böyle bir lâ-ardı çıktığını duydun mu hiç? Kükük yaşı öksüz kaldı, içlenmesin, diye, vara yoğa azarlamıyorum.

— Arasıra da acı söylemelisin. Bu yaşı bir kızı, pek kötü haline bırak-mağa gelmez. Gevşek tutma, demek istiyorum, anlıyor musun?

— Nebiye Hanım, cıgarasının külünü, penceerenin kafes aralığından dışarıya

üflemini:

— Hep acı şeyler düşünmiyelim an-ne... Sabbek, muvaffak olacağından emin... Şimdiden hulhalar kurmağa başladı.

Ruhsar Hanım, gözlerini açmıştı: — Ne hulyaları?

— Hocallığa girince, taksitle bir gra-mofon alacak...

— Süphane men tahayyere!.. Gra-mofonsuz da ev kalmadı! Hani eskiden, bakurlarım, evin kiremitlerini satıp kahtaneye giderlerdi, şimdi de bir tanrı misafirine çıkaracak yedek sil-teleri, oturacak iki sağlam koltukları yok, yüz lira verip gramofon alıyorlar. Meger, kimseler, bir şeyciklere gül-memeli imiş! Desene ki biz de onlara döneceğiz!..

— Görüyor, anne, görüyor, ne yap-sın?

— Bunu mazeret diye mi söylüyorsun? — Tabii!

— Hiç te tabii değil!.. Ali paşaların Nuran, Kâmil Beylerin Ali ...

Dürdane, bunlar, bizimkinin su sızmaz arkadaşları!.. Onlar, zengin insanlar,

ANADOLUDA "CUMHURİYET,"

Trabzonda iktisadî buhran

Trabzon tüccarı Ziraat Bankasından kredinin kesilmemesini istiyorlar

Karadenizin mühim bir iskelesi: Trabzon

Trabzon 3 (U. Mu.) — Trabzon'da iktisadî vaziyet sayıları tetkiktir. İş, Ziraat, Osmanlı Bankalarının müdürle, Trabzon tüccarları uzun uzadıya, Memleketin iktisat vaziyetini, bana çok büyük bir samimiyetle, alaka ile anlattılar. Evvel emirde memnuniyet ve iffitharla arz edeyim ki, burada sayıp dökülecek iktisadî buhran, rağmen Trabzon'un iktisat müesseseleri çok sağlam ve çok emniyetli emeller üzerine atılmıştır ve Trabzon'un tüccarı çok dirayetli ve geniş tasarıdır.

Trabzon'un en mühim serveti; fındık mahsulüdür. Her sene vasatı 1.000.000 lira kıymetinde 15.000.000 kilo mahsul alınırken geçen seneki kıymet ve devamından çok bereketli olan mahsul bemen yüzde yetmiş beş abetinde yamış, kurtlanmış ve altı milyon liralık mahsul yerine ancak 1.000.000 liralık yani beklenen ve hatırlanmış kısımların satılan miktarın %25 i elde edilebilmiştir.

Halbuki vaktile köylüye mahsulleri-i yetiştirebilmek ve idrak zamanına kadar bekleyebilmek için Trabzon tüccarı milyonlar vermişlerdir. Hala, mahsulün bu elim akibete uğramasından dolayı Trabzon tüccarının köylü müstahşiller üzerindeki alacakları paralarının miktarını iyi menbalardan edileceğini bilgiye göre aşırı 4.000.000 lira tahmin ediyor. Trabzon'un çok esadî ve hemen hepsi mal ve mülk sahibi olan namuslu tüccarı da bittabi bu geniş ve yüksek miktarlı muameleleri döndürebilmek için kendi sermayeleri beraber bankaların kendilerine bilhakkın verdiği kredilerden de istifade etmişler ve bu istifadeyi o derece duzendişane etmişler ki bir taraftan mahsulüzlük hasebilen köylüden alacaklarını tahsil edememelerine mukad-

Spor

Dünkü spor faaliyeti çok müsmir oldu

Sabahleyin iki büyük koşu yapılmış, ayrıca futbol müsabakaları ve boks maçları icra edilmiştir

Dünkü kır koşusuna iştirak eden sporcular

Schrimilde dün muhtelif spor hareketleri olmuş, sporcular çok canlı bir gün yaşamışlardır. Sabahleyin muntazam iki koşu yapılmıştır. Bu koşulardan birisi muntazam atletizm beyeti tarafından tertip edilen senenin ilk kır koşusu idi. Sisli'de üç kilometre üzerine tertip edilen bu koşuya 40 kadar koşucu iştirak etmiştir. Atletizm antrenörünün nazareti altında yapılan bu koşu muvaffakiyetli bir şekilde neticelenmiştir.

Kosuya iştirak edenlerden 52 sporcu kosuyu ikmal muvaffak olmuştur. Neticede Panaki birinci, Beşiktaşlı Meddi ikinci, Psomyadi üçüncü, G.S. den Haldun dördüncü, Behzat beşinci olmuştur.

Dün sabah bundan başka büyük bir maratın koşusu yapılmıştır. Koşucular 12 kosucu iştirak etmiştir. Koşucular evvelâ Stadyumda 10 tur yapmışlar, buradan çıktıktan sonra Büyükdereye gelip gelmişler, tekrar stadyumda 7 tur daha yaparak kosuyu ikmal etmişlerdir. Kosuyu ikmal eden koşucuların isimleri şunlardır: 1- Beşiktaşlı İbrahim, 2- Lipahos, 3- Marınaki, 4- Vefalı Süleyman, 5- Ankilidis, İbrahim E. bu kosuyu 3 saat 3 dakika 57 saniyede ikmal etmiştir.

Stadyumdaki müsabakalar
Dün Stadyumda da muhtelif futbol maçları yapılmıştır.

İlk müsabakalar üçüncü takımın arasında yapılmıştır. Evvelâ Altınordu Süleymaniyeli takımı karşılaşmış, Süleymaniyeli küçükler 1-0 galip gelmiştir. Bundan sonra 1-0. Spor-Kasım-paşa küçükleri karşılaşmış, 1-0 galip gelmiştir.

Küçüklerin müsabakasından sonra 800 maçlarına başlamıştır. Birinci müsabaka Vefa-Altınordu, 1-0 galip gelmiştir. İkinci müsabaka Vefa-Altınordu, 1-0 galip gelmiştir. Üçüncü müsabaka Vefa-Altınordu, 1-0 galip gelmiştir.

Darphanede faaliyet

(Birinci sahifeden mabail)

neyleri harice ihtiyaç bırakılmıyacak bir şekilde yapıyor.

Darphanede şimdi sikke darba ikinci plâne düşmüştür. Milyonlarca lira kıymetinde bulunan asri tezgâhlar maden üzerine her bir şeyi yapmaktadır.

Altın, gümüş, bakır üzerine her nevi madalyalar, rozetler, gerek hükümet dairelerine ve hususî müesseselere ait mühürler, yapılan işlerin başında gelmektedir. Haricteki fiatlara nisbetle çok ucuza yapılan bu işler her gün biraz daha rağbet bularak darphaneye iyi bir veridat temin etmektedir.

Burada ayrıca bir tabelâ şubesi vücutte getirilmiş olup kristal yüzine altın yaldızlı tabelâlar yapılmaktadır. Haricte dört beş liraya yapılan bu tabelâlar burada 2 liraya imal olunmaktadır.

Darpane müdürü çatal ve kaşık yapmak için de yeni bir şube vücutte getirmek üzeredir. Bu şube faaliyete başlayınca haricden gelen mallara münasib, fakat onlardan çok ucuz çatal ve kaşık ta imal olunacaktır.

Darpane imalâthaneleri bu gibi işlere tahsis edilmekle beraber sikke darbi işi de devam etmektedir. Haricden gerek zinet altını, gerek tek lira, beşbirlik yapılmak üzere müracaat edenlerin arzuları da is'af edilmekte, bir lira başına 15 kuruş ücret alınmaktadır.

Darphanede mükemmel bir kimyane vardır. Her nevi maden üzerine tahlil icra eden bu kimyahanede idrar tahlili için de faaliyete başlanılacak, haricden müracaat edenlere cüz'î bir fiat mukabilinde idrar tahlili yapılacaktır.

Çok ince, çok san'atkarane işleri başaran ve insana iffithar hissi veren bu müessesenin bütün işçileri tamamen Türk'tür.

Memleketin bu vadideki ihtiyaçlarını harice lüzum göstermeden temin eden darpane imalâthaneleri her halde takdire layık bir mükemmeliyettir.

Kiralık Mobilyalı Apartman
Elektrik, gaz, banyo ve bütün esbabi iştirahatı camidir. Kurtuluş caddesinde 53,54 numarda Usluoculuğu Han numara 6 veya 12 aylık mukavele yapılr.

İstanbul yatı mektepleri mübayaa komisyonu reisliğinden:

Gazipaşa, Dumluşar, Hakimiyeti-millîye yatı mekteplerinin 31/5/930 tarihine kadar ihtiyaçları olan etmek ile kışarpeyniri, tereyağı, mercimek, kuru-bezelye, battaniye, Gazipaşa Hakimiyeti-millîye yatı mektepleri talebesine paradesi kumaş kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhaleler 19/12/929 da Ortaköy'de Gazipaşa yatı mektebinde müteşkil mübayaa komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin %7/5 nisbetinde muvakkat teminatlarını yüksek mektepler mes'ul muhasipliğine vererek alacakları makbuzları teklif zarfları içine koymaları lazımdır. Şartnameler, kumaş, battaniye, bezelye, mercimek nümuneleri komisyon kâtipliğinde görülebilir.

Büyük Tayyare Piyangosu
YEDİNCİ TERTİP
6. inci keşide: 11 Kânunusani 1930
Büyük ikramiye: 200,000 Liradır
Ayrıca:

50,000

40,000

30,000

20,000

15,000

10,000

100,000

Liralık ikramiyeler ve

bir mükâfat

Vakıf âkarlar müdürlüğünden:
Müzayede vazolunan emlak

Mahmutpaşa'da Çelebioglu Alâattin mahallesinde Alacahamam caddesinde 40 ve 42 ve 44 ve 46 ve 48 No. maa müstemilat Şişeci hanının üçte bir hissesi

Müddeti müzayed: 1 kânunuevvel 929 dan 21 kânunuevvel 929 cumartesi günü saat on dörde kadar.

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dörde kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere istahval Evkaf müdürlüğünde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilat hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayedeye odasına müracaat ederek ecirimsil raporlarını görebilirler.

Vakıf âkarlar müdürlüğünden:
Müzayede vazolunan emlak

Mahmutpaşa'da Çelebioglu Alâattin mahallesinde Alacahamam caddesinde 40 ve 42 ve 44 ve 46 ve 48 No. maa müstemilat Şişeci hanının üçte bir hissesi

Müddeti müzayed: 1 kânunuevvel 929 dan 21 kânunuevvel 929 cumartesi günü saat on dörde kadar.

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dörde kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere istahval Evkaf müdürlüğünde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilat hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayedeye odasına müracaat ederek ecirimsil raporlarını görebilirler.

Vakıf âkarlar müdürlüğünden:
Müzayede vazolunan emlak

Mahmutpaşa'da Çelebioglu Alâattin mahallesinde Alacahamam caddesinde 40 ve 42 ve 44 ve 46 ve 48 No. maa müstemilat Şişeci hanının üçte bir hissesi

Müddeti müzayed: 1 kânunuevvel 929 dan 21 kânunuevvel 929 cumartesi günü saat on dörde kadar.

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dörde kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere istahval Evkaf müdürlüğünde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilat hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayedeye odasına müracaat ederek ecirimsil raporlarını görebilirler.

Dr. Osman Şerafettin

Emtaze sarıve mütehassısı

"Tifo, Firengi, Malarya, Verem Kanlı basur gibi Sarı hastalıkların tedavisi ve bu hastalıkların laboratuvar ve rentken muayeneleri icra edilmektedir. Cümleden maada her gün bir buçukta Gıgaloglu numusmaniye caddesi 19 telefon İstanbul 893

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında, Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmudiye Ham altında İstanbul 2740.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI
(KARADENİZ) vapuru 16

Kanunuevvel pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve dönüştü Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene, Trabzon, Görele, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldaga uğrarak gelecektir.

Bozcaada postası
(GELİBOLU) vapuru 14 kânunuevvel cumartesi 17 de idare rıhtımından hareketle Gelibolu, Lapseki, Çanakkale, Imroz, Bozcada gidecek ve Çanakkale, Lapseki, Geliboluya uğrarak gelecektir.

Antalya Postası
(İNEBOLU) vapuru 15 kânunuevvel pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir Külliye Bodrum Rados Fethiye Finike Antalya gidecek ve dönüştü mezkûr iskelelerle birlikte Adana, Kalkan, Sakız, Çanakkale, Geliboluya uğrarak gelecektir.

Mudanya postası
Cuma, pazar, salı, çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

BAKTERİYOLOK
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji laboratuvarı
Pek dakik kan tahlili (Vaserman temâilü) küreyvat tadadı, tifo ve istisna hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat tahlili, Ultra mikroskop ile frengi taharrisi ve sütnine muayenesi.
Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No 189 Telefon Is. 981

Doktor A. kutiel
Elektrik makineleriyle, bolsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşekliği cilt ve frengiyi ağırsız tedavi eder.
Karaköyde Borekçi fırını yanında 34.

Dr. Semiramis Ekrem H.
Çocuk ve emzikteki çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet
Erfal hastanesi boğaz, kulak, burun hastalıkları mütehassısı

Tepebaşı, tramvay istasyonu karşısında Mustafa Bey apartmanında Telefon: Beyoğlu 2466

HUMMAYI MURZAĞI - ISITMA
KANSIZLIK — Zafiyet ve Kuvvetsizlik halâfında

KINYUM LABARAK
Her hastanın, her hastanın ve kuvveti artırarak tedavi ediniz.

Yemekten evvel ve ya sonra bir kadehi.

Eczanelerde satılır: Maison L. FRERE (E. Vallani & Cie) 19, Rue Jacob, PARIS

Defterdarlık ilânları
Eskişehir Defterdarlığından:

Eskişehir Hükümet konağının ikmalî inşaatı yirmi bin liralık tahsisatına istinaden yirmi gün müddetle mevkî münakasaya konulmuştur. İhale 15-12-929 pazar günü saat on buçukta yapılacaktır. Talip olanların yüzde yedi buçuk hesabile banka mektubu veya tahvilat veya nakten depozito akçesi makbuzunu ayrıca bir zarf derunünde ve teklifnâme havi zarf dahilinde ihale miadından evvel münakasa komisyonuna tevdi etmeleri. Fazla malûmat ve izahat isteyenler Defterdarlıkta müteşkil komisyonu mahsusa müracaat edebilirler.

Karamüsel Malmüdürlüğünden:
Karamüsel hükümet konağının altıyüz liralık tamirâtı 23 kânunuevvel 929 tarihine kadar mevkî münakasaya konulduğu ilân olunur.

Vakıf âkarlar müdürlüğünden:
Müzayede vazolunan emlak

1 — Çarşıda yorgoncularda 17-19 No. iki bap dükkan

2 — Çarşıda Lütfullah sokagında 7-9 No. dükkan

3 — Çarşıda Mollafenari mahallesinde Vezirhan alt katta 42 No. dükkanın üçte bir hissesi.

4 — Hobyar mahallesinde yeni postane caddesinde 46-66 No. dükkan

5 — Babiali Nallimesçit Çigaloğlu yokuşu 23-6 No. hane

6 — Kadingada Bostanali mahallesinde Kadırga caddesinde 43 No. bostanın yüz yirmide on sekiz hissesi

7 — Çarşıda Kalpakçılarbaşı 1 No. dükkan

8 — Mahmutpaşa'da Sultanodaları sokagında 22-24 No. dükkan

9 — Eyyup'te Kasımcıbaşı mahallesinde eski yeni caddesinde 46 No. dükkan

10 — Peyoğlu'da Muradiye mahallesinde cami tahtında 47 No. üç adet oda

11 — Feriköy'de Fransız mezarlığı karşısında 115 No. iki oda

12 — Feriköy'de Simen sokagında 4 No. ahşap hane

13 — Beyoğlu'da Kamerhatun mahallesinde Papatya sokagında 2 No. dükkan

14 — Topane'de Karabaş mahallesinde mektep çıkazında 38-40 No. arsanın diğer kısmı.

15 — Tophane'de Süheylbey mahallesinde Delmabahçe caddesinde 3 No. dükkan

Müddeti müzayed: 26 teşrinisani 929 dan 18 kânunuevvel 929 çarşamba günü saat on dörde kadar.

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dört buçukta kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkaf müdürlüğünde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilat hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayedeye odasına müracaat ederek ecirimsil raporlarını görebilirler.

Çanakkale maarif müdürlüğünden:

1 — Çanakkale vilâyeti ilk mektepleri için lüzumu olan evrak ve defatiri matbuat İstanbul maarif idaresinde mevcut nümunelere göre 19-11-1929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Mezkûr defterleri imale talip olanların miktar ve nevelerini anlamak üzere İstanbul maarif müdüriyetine ve münakasaya iştirak etmek üzere dipozito akçeleriyle Çanakkale vilâyeti encümeni daimisine müracaatları ilân olunur.

İstanbul ithalât gümrüğünden:

5 Sandık J B 525 Kaptı topu

1 " M C 87

1 " H B 44 Ualispit aksanı

1 " R S 70

5 Adet 95 Yaş Sığır derisi

8 Sandık J H 900 Demir toka ve üzengi

1 " C C 74 Kâğıt tapa

2 " J B E 112 " sepeti

1 " H S 81 İpekli pamuklu men sucat

5 Bağ 57 Çalı süpürgesi

171 Çuval 7654 Ağaç takunya (Transit)

Bilûmun anbarlarda mevcut defter bobin yaprak 3 aliude sigorta kâğıtları transit suretile satılacaktır.

2 adet 280 gram kâdife yastık.

Balâda mugarrer 13 kalem eşyayı 14/12/929 tarihinden itibaren İstanbul İthalât gümrüğü satış anbarında bilmüzayade satılacağı ilân olunur.

Aydın Nafia başmühendisliğinden:

1 — (25516) lira (16) kuruş bedeli keşif bulunu Kocaeli Karapınar yolunun 6+650+9+870 inci kilometre 297 arasında yeni şose ve iki menfez ve kaldırım inşaatı (20) gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Taliplerin (661) numaralı kanun mucibince ihzarına mecbur oldukları vesak ile % 7,5 teminat akçesini havi teklifnâmelerini yevmi ihale olan 22/12/929 cumartesi günü saat on beşe kadar vilâyet daimi encümenine tevdi etmeleri.

3 — Fazla izahat almak isteyenlerin vilâyet nafia başmühendisliğine müracaatları.

Kasiyer hanım isteniyor
Hacı Bekir zade ticarethaneleri için kasiyer hanımlara lüzum vardır. Talip olanlar 14-12-29 cumartesi günü saat 13 ten on altıya kadar Bahçekapıda Hacı Bekir zade Hanında Hacı Bekir zade ticarethaneleri müdürü umumiliğine müracaat etsinler.

Şişko

Meşhur Fransız muharriirlerinden (Hanri Bero) nun bu eseri, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya beyefendi tarafından lisansımıza nakledilmiştir.

Eser o kadar güzel, o kadar şendir ki, tekrar tekrar okumaktan kendinizi menedemiyecik ve her okuyuşunuzda ayrı bir zevk duyacaksınız.

Eserin zarafeti, güzelliği hakkında bir fikir vermek için bazı fıkralar alacağız. Bakınız Hanri Bero ne diyor;

„Bizim memlekette bir darbimesel vardır „Şişmanlardan fenalık gelmez, derler. Dünyada epice şişman olduğuna göre daha hayırlıca iyi adamlar da var demektir. Hamdolsun şişmanlar iyi nazırlar kadar nadir değildir. Bana kalırsa bütün poetikacıları şişmanlardan intihap etmekte memlekette kâr vardır. Çünkü böyle bir tedbir bana her poetikacıyı ayrı ayrı yağlamak ve şişirmet ihtiyacından milleti kurtaracak en emin bir çaredir..“

İngiltere ve Hindistan

Kars me'b'usu Ağaoğlu Ahmet bey tarafından yazılan bu eser büyük bir tetkik ve himmet mahsuludur. Eser bu defa kitap şeklinde tabedilmiş, ve kitapçılara tevzi edilmiştir. İngilterenin dünya üzerindeki tesiri malumdur. Eserin mutaleasını karilerimize bilhassa tavsiye ederiz.

Bir izdivacın hikâyesi

Gazetemizde tefrika edilmiş olan Kemal Ragıp beyin bu eseri de kitap halinde tabedilmiştir. Kış gecelerini zevkle, eğlence ve neşe ile geçirmek isteyenler bu romandan birer tane almalıdırlar.

Bu kitapların her üçü de Ankara caddesinde Hilmi ve İktal kitaphanelerinde satılır.

RADYODA BÜYÜK İNKILÂP FİLİPS RADYO

FİLİPS RADYO

dünyanın en basit en mükemmel radyo cihazıdır. Artık akümülatör, anod bataryası ve saireye lüzum kalmamıştır. Bir elektrik ütüsi gibi bu radyonun fişini cereyan prizine koyduğunuz zaman bütün dünya konserlerini dinlersiniz.

Philips Radio

FİLİPS RADYO cihazları Londra telif telefon meşherinde en büyük mükâfat kazanmışlardır. Türkiye umumî vekilleri

HELİOS MÜESSESATI

Galata-Posta kutusu 400

BÜHLER

Her cins ve kabaliyetle değirmen; allo yıkama makinası; güllendirler ve sair buna ait bilcümle en son sistem makinalar imal ve tesisi.

Bühler Biraderler
İstanbul-Galata
Büyük Tünel Han No. 27-28

Serintemek

nefesi, temizlemek ve tütünün sonradan verdiği na hoş lezeti mahv etmek için, GABA tabletleri alın. Boğazın iltihabını ve bundan ileri gelen bilecek vebim neticelerin önünü alır.

Bir Kutuda takriben 400 tablet vardır
Eczanelerde ve Ecza depolarında

GABA

Operatör HALİL SEZAI

Basur memeleri, Fistül ve sıracaları

ameliyatlı ameliyatsız elektrik tedavî ve bilcümle ameliyatı icra eder, saat 1-7 Divanyolu Acı Hamam No 20

Kiralık büyük konak

5000 arşın bahçe içinde ve dört tarafı yol olup mektep, fabrika ve klinik ittihasına mükemmelen elverişli olan Düyunu umumiye karşısındaki sokakta çifte saraylar namile maruf ve iki kısımdan mürekkep olan KONAK kirahktır. Her tarafa yakın olan ve denize nezareti bulunan konağın yirmi odası ve ayrıca büyük salonları vardır. Halen fanilâ ve çorap fabrikası olarak istimal edildiği gibi ayrıca derunünde dört aile de ikamet etmektedir.

15 kânunusani 930 dan itibaren icara verilecektir. Taliplerin Sirkeci'de Osmaniye oteli sahibi ÖMER LÜTFİ Beye müracaatları.

İdare masrafı ucuza malolan

büyük, kuvvetli, ve şık bir araba.

(Altı silindirlî Chevrolet ucuz arabalar serisinde yeni bir tip vücuda getirmiştir.)

Her yerde bu şayanı hayret altı silindirlî Chevrolet'in bahşını içtecektiniz, onun kuvvetini rahattığını, ıhlığını methetkilerini duyacaksınız. Altı silindirlînin bütün meziyetlerini mezceden bu araba adı bir dört silindirliden pahalı değildir. Dört senelik mütemadi tetkikatın mahsulü olan tamamen yeni ve idareli motör, seri hareket ve yokuşları emin tirmanışta muktezi fazla kuvvetli inkişaf ettirir. Arzu ederseniz üçüncü viteste bile saatte 5 kilometre gidereken ayağınızı akseleratöre basmakla 100 kilometrolük sür'ate çıkabilirsiniz.

Çok miktarda araba sattığı için, General Motors size bu fevkalâde altı silindirlîyi alâde bir "dört, silindirlî araba fiyatına" takdim edebilmektedir. Daha uzun kaidesi, fevkalâde Fisher karoserisine daha uzun, ve daha zarif hutut vermiş ve çamurluklarına daha şık bir mukavvesiyet temin etmiştir.

Koltukları rahattır. Chevrolet - fiat ismine edilecek olursa her hususta lüks bir arabadır.

Chevrolet acentalığı, size arabanın imaliyesinde veya aksamında zuhuru muhtemel kusurlarına karşı General Motors'un bir senelik teminatı hakkında vâzih malûmat vermekle bahtiyar olacaktır.

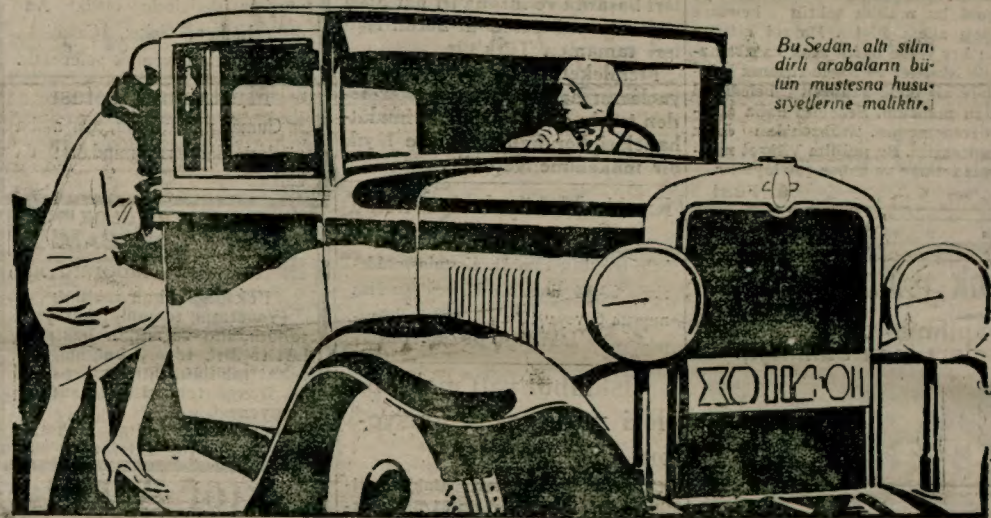
CHEVROLET

TURKIYE ACENTALARI

Lewis Heck & Company,
Amerikan Garajı,
Pangaltı İSTANBUL.

Diğer Acentalıklar.

Ankara, İzmir, Mersin, Samsun,
Antalya, Gaziantep, Trabzon,
Konya, Kastamonu, Kayseri, Sivas.

Bu Sedan, altı silindirlî arabaların bütün hususiyetlerine sahiptir.

Osmanlı Bankası

31 Ağustos 1929 tarihindeki malî vaziyeti

Mevcutat ve matlubat

Düyunat

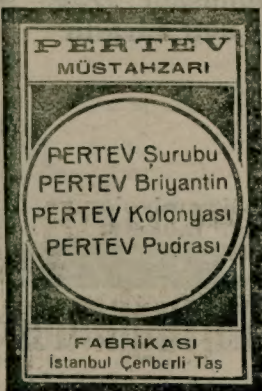
	İsterlin	Sh. P.
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmiş olan kısmı	5,000,000	— —
Kasada ve Bankalarda mevcut nakit	2,332,536	9 1
Kısa vadeli avanslar ve röpolar	1,114,286	11 11
Tahsil olunacak senetler	3,689,754	— 8
Cüzdanda mevcut kıymetler	1,667,902	10 5
Borçlu hesabı cariler	8,653,504	5 7
Rehin mukabilinde avanslar	3,504,614	6 6
Kabul tarikile borçlular	2,235,064	19 4
Gayri menkul mîllar ve mobilye	666,921	— 1
Müteferrik	154,604	15 9
	29,019,248	19 4

	İsterlin	Sh. P.
Sermaye	10,000,000	— —
Nizamnamei dahilîi mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1,250,000	— —
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	467,162	14 6
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	264,495	5 3
Alacaklı hesabı cariler	11,608,451	11 6
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	2,781,124	16 2
Kabuller	2,235,064	19 4
Müteferrik	412,949	12 7
	29,019,248	19 4

Umumi Müdür Muavini
A. H. Reid

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Muhasebe şefi ve ikinci Müdür
E. Hodler

Umumi Müdür
De Sorbier de Pougnaressse

"National Mukayyit Kasaları," için piyasaya vâkıf ve perakendeci mağazalarda tanıtılmış

PLASYE

arıyoruz. Taliplerin İstanbul 145 No. posta kutusuna müracaatları.

1930 senesi için

Banka ve avukat ve tüccarlara mahsus 16 çeşit Ticarî ve muhtıra defterleri

çıktı. Deposu: Ankara caddesi Afitap mağazası No. 109

Bilûmum kitapçı ve kırtasiye mağazalarında bulunuz.

P.T.T. Levazım müdürlüğünden

1 — Posta vesaiti nakliyesinde kullanılmak üzere 6,000-1,000 kilo benzin kapalı zarf usulile münakasaya vaziedilmiştir.
2 — Maddeî mezkûrenin 19-12-929 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin şartname almak üzere şimdiden teklifnamelerini tevdi için de mezkûr tarihe müsadif perşembe günü saat 14 te İstanbulda Yeni postanede mübayaat komisyonuna müracaatları.

Bakırköy Barut fabrikalarında Askerî fabrikalar Satılma komisyonundan:

Ş Kirikkale'de istihdam edilmek üzere yüksek tesisatta ve elektrik makinelerinin tamiratında tecrübede bir elektrik montajına ihtiyaç vardır. Talip olanların vesaikile birlikte bizzat veya tahriren Ankara'da askerî fabrikalar umum müdürlüğüne müracaatları.

Hantalzade Tayyar vapurları
AYVALIK - İZMİR POSTASI

TAYYAR
vaporu 15 kânun
evvel
PAZAR

Günü saat 17'de Sirkeci rıhtımından hareketle [Gelibolu, Çanakkale Bozcaada, Küçükçekyü, Altınoluk, Edremit Bırhanıye, Ayvalık, Dikili ve İzmir] e azimet ve avdet edecektir.

Yük ve yolcu için Eminönü Reşadiye caddesi Rıhtım hanındaki idarehanesine müracaat. Tel. İstanbul 1977. Yolcu bileti vapurda da verilir.

Sadık Zade Biraderler Vapurları
Kara Deniz Muntazam ve Lüks postası

İNÖNÜ
Vaporu 15 kânunuevvel
PAZAR

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rize) İskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de Mes'adet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon adresi: İstanbul 2134

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI

Seri, lüks Karadeniz postası

Millet
vaporu 15 kânunuevvel
günü akşamı saat 18 de
PAZAR

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Gölç, V kırkelir) e azimet ve aynı iskelelere uğrayarak avdet edecektir.

Müracaat Mahalli: İstanbul Meymenet Hanı altındaki yazıhane. Telefon: İstanbul 1154. Dikkat! Her hafta pazar

Bayron Marsilya ekspresi

Beklenen vapurlar

(PATRIS, 2) 25 K. evvel çarşamba

(ANDROS) 30 K. evvel pazartesi

Yakında gidecek vapurlar

(PATRIS 2) vapuru 26 K. evvel

perşembe sabah saat 10 da hareketle

27 K. evvel cuma öğle vakti (Pire)ye

2 K. evvel çarşamba günü (Marsilya) ya muvasalat eder.

(ANDROS) vapuru 1 K. sani 930

çarşamba saat 18 de hareketle 8 K. sani

çarşamba günü (Marsilya) ya muvasalat eder.

Dünyanın bütün başlıca limanları için doğru bileti ve konşimento verilir.

Umum acentaları: Anagnostopolos ve Siskidis Galatada Çinli rıhtım Hanı.

Telefon: Beyoğlu 2612-2613. Galata ve Beyoğlu şubeleri beynelmîlî yataklı

vagon kumpanyası.

Galata acenta vekili Galatada. Panorama Hanı. Tel: B.O. 1082

Bank Franko - Azyatk

ANONİM ŞİRKETİ

Sermayes: Frank 25,000,000

İdareî merkezî: Paris, Rue Boudreau No 9

Şubesi:

İstanbul, Galata Voyvoda sokak No 102

Telegraf adresi: Frazia Bank

Telefon: Beyoğlu 1421-2-3

Posta kutusu: Galata No 376

HARBİN MUKDEN

Her nevi Banka muamelâtı

Hesabî cari kûşadı- Vedeve

vadesiz depozito-Tasarruf sandığı

- Esham ve tahvilât, ve ecnebi parası alım satımı- İskonto

- Tahsilât- İtibar mektupları-Emtia ve tahvilât üzere

avans- Ecnebi şehirlerde

vilâet kûşadı- Esham ve Tahkredi muhafazası.